ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ABEL HERMANT

Η ΚΕΡΑΜΙΔΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Ἂν εἶχα ἕναν πλούσιο φίλο, αὐτὸς ἦταν ὁ κ. Φρὶτς Χόλβεν. Ἐπὶ ἕναν ὁλόκληρο χρόνο ἀγωνιζόμουν νὰ πείσω τὴν κόρη μου νὰ συγκατατεθῆ νὰ τὸν νυμφευθῆ. Ποῦ νὰ τὴν καταφέρω ὅμως!... Δὲν τὸν ἤξερε, βέβαια, προσωπικῶς, ἀλλ' εἶχε μάθει ἀπὸ μιὰ φιλενάδα της, ποὺ κάποτε τῆς τὸν προξένευαν, πὼς ἦταν ἕνας γεροπαραλυμένος, ποὺ ἤθελε πάντα νὰ κάνη τὸν Δὸν Ζουὰν καὶ τὸν πολὺ νέο. Σωστὸς ψηλοχρεμανταλᾶς, μὲ μιὰ μύτη ποὺ προεξεῖχε στὸ ζαρωμένο πρόσωπό του, σὰν προδοσκίδα ἐλέφαντος!...

— Τί σημασία ὅμως ἔχουν ὅλ' αὐτὰ μπροστὰ στὶς χιλιάδες του!... ἔλεγα τῆς κόρης μου. Γιὰ τὰ λεφτὰ του θὰ τὸν πάρης, παιδί μου. Καθὼς εἶνε μάλιστα καὶ λιγάκι ξεκουτιάρης, θὰ τὸν χορεύης σὰν κοῦκλα στὰ χέρια σου!...

Ἀλλὰ ποῦ νὰ τ' ἀκούσῃ αὐτὰ ἡ κόρη μου. Καὶ μήπως εἶνε καμμιὰ μικροῦλα!... Ἀπὸ τὸν περασμένο Ἀπρίλη ἔκλεισε τὰ σαρανταδυὸ χρονάκια της. Γιὰ νάχῃ δὲ μεγάλες ἀπαιτήσεις, μοῦ φαίνεται πώς, ὅπως πάει, θὰ μείνῃ ὁριστικὰ στὸ ράφι. Ὁ ἕνας τῆς μυρίζει, κι' ὁ ἄλλος τῆς βρωμάει! Ἂν εἶχε τοὐλάχιστον καμμιὰ σεβαστὴ προῖκα, θἄλεγα: — «Μὲ τὸ δίκηο της. Πρέπει νἄβρῃ τὸ κατάλληλο πρόσωπο!...». Μὰ ξέρει πολὺ καλὰ πὼς ἐγὼ δὲν διαθέτω οὔτε μιὰ δεκάρα παραπάνω ἀπὸ τὴ φτωχική μου σύνταξι. Εἶνε λοιπὸν ἢ δὲν εἶνε τρελλή, νὰ μὴ θέλῃ νὰ παντρευτῆ τὸν πλούσιο φίλο μου κ. Χόλβεν;

Νά, σὲ μιὰ βδομάδα θὰ φύγῃ πάλιν γιὰ τὸ Μπιαρρίτς. Ἔχω, δὲν ἔχω, πρέπει νὰ τῆς ἐξοικονομήσω μιὰ ἀριστοκρατικὴ ζωὴ σ' αὐτὴ τὴ λουτρόπολι, τοὐλάχιστον γιὰ τρεῖς μῆνες. Κι' ἐγὼ ξέρω πῶς μοῦ γυρίζει ἡ σκούφια, κάθε καλοκαῖρι, γιὰ νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ ταξειδάκι της. Καὶ τί κατάφερε τόσα χρόνια ποὺ πηγαίνει ἐκεῖ; Μιὰ τρύπα στὸ νερό! Ὅπως πάει, ἔτσι ξαναγυρίζει. Νομίζει πὼς οἱ πλούσιοι γαμπροί, ποὺ πάνε στὸ Μπιαρρίτς νἄβρουν πολύφρονες νύφες, εἶνε ὅλοι κουτοί, σὰν τὸ φίλο μου κ. Χόλβεν. Κεραμίδα ποὺ τὴν πλάκωσε!... Ξέρουν καὶ διαλέγουν ἐκεῖνοι. Δὲν θὰ ψάξουν νἄβρουν τὴ θυγατέρα μου, μιὰ γεροντοκόρη ἀπέναντη!... Ἀλλὰ τίνος τὰ λές;

— Θὰ ἰδῆς, Μπαμπάκα μου, τί ἐκλογὴ θὰ κάμω!...

Αὐτὸ τὸ κομπολόϊ μοῦ παίζει κάθε χρόνο. Ἀποροῦ, ἀλήθεια, μὲ τὴν αἰσιοδοξία της. Τί περιμένει τώρα πειά; Ἐγὼ τοὐλάχιστον, ἂν ἤμουν στὴ θέσι της, τὸ λιγώτερο ποὺ θὰ εἶχα νὰ κάμω, θὰ ἦταν νὰ πάω νὰ κλειστῶ σὲ κανένα μοναστῆρι! Ἀλλά, ξέχασα πὼς ἡ γυναίκες εἶνε αἰσόδοξες καὶ μέσα στὸν... τάφο τους ἀκόμα! Ἐκεῖνο ποὺ δὲν μ' ἐκπλήττει καθόλου, εἶνε ποὺ τολμάει καὶ πηγαίνει κάθε χρόνο μονάχη της στὸ Μπιαρρίτς. Φυσικά, ποιὸς κίνδυνος μπορεῖ ν' ἀπειλήση μιὰ τέτοια γυναίκα! Ἐγώ, ποὺ εἶμαι πατέρας της, σᾶς ὁρκίζουμαι — γιατί νὰ μὴ σᾶς τὸ ὁμολογήσω — πῶς μὲ πιάνει μιὰ φοβερὴ μελαγχολία μερικὲς φορὲς ποὺ τὴν καλοκυττάζω. Καὶ σκέφτουμαι: «Δικό μου πλᾶσμα, θυγατέρα μου εἶν' αὐτή;» Ἐγὼ κι' ἂν ἐγέρασα, ἐν τούτοις ἐξαχολουθῶ νὰ διατηρῶ τὴ νεανική ὠμορφιά μου. Τὸ ἴδιο κι' ἡ μακαρίτισσα ἡ μαμά της. Ἐπέθανε, σὲ περασμένη ἡλικία, κι' ὅμως, ὅταν ἔσκυψα νὰ τὴ φιλήσω μέσα στὸ φέρετρό της, ἐνόμιζα πὼς ἐφιλοῦσα τὴ Τζοκόντα τοῦ Νταβίντσι. Τίνος ἔμοιασε αὐτὸ τὸ κορίτσι, δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω!...

* * *

Κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου, χωρὶς νὰ τὸ περιμένω, ἔλαβα ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ φίλο μου κ. Χόλβεν. Μοῦ ἔγραφε ἀπὸ τὸ Μπιαρρίτς. Μόλις τὸ ἐδιάβασα, ἀναστέναξα βαθειὰ καὶ καταράστηκα τὴν κόρη μου, ποὺ ἔχασε μιὰ θαυμασία εὐκαιρία καὶ δὲν θέλησε, τόσες φορὲς ποὺ τὴν συμβούλεψα, νὰ τὸν παντρευτῆ. Νὰ τί μοῦ ἔγραφε ὁ φίλος μου:

«Ἀγαπητὲ φίλε,

»Σοῦ ἀναγγέλλω τοὺς γάμους μου, δυστύχημα βέβαια φοβερό, μὰ σὲ παρακαλῶ νὰ εὐχαριστηθῆς τοὐλάχιστον ἐσὺ γιὰ τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ γεγονός, ἐφόσον ἐγὼ δὲν μένω καθόλου εὐχαριστημένος μὲ τὴν ἐκλογὴ ποὺ ἔκαμα. Καλὰ ἔκανα καὶ δὲν ἄκουγα ποτέ μου τοὺς γιατρούς, ποὺ μοῦ ἔλεγαν νὰ πάω σὲ καμμιὰ λουτρόπολι, νὰ κάμω λίγα λουτρά, μὴ τυχὸν κι' ἐθεραπεύοντο ἡ ἀρρώστειες ποὺ μὲ βρῆκαν, ὕστερ' ἀπ' τὸ καταραμένο ἐκεῖνο θραῦσμα ὀβίδος, ποὺ εἶχε σφηνωθῆ στὸ μυαλό μου. Θυμᾶσαι τὸ τραῦμα μου κατὰ τὸν πόλεμο; Ἐφέτος δὲν ξέρω πῶς μοῦ ἦρθε κι' ἀπεφάσισα νἄρθω στὸ Μπιαρρίτς, ὅπου καὶ παντρεύτηκα.

»Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ γράψω τ' ὄνομα τῆς γυναίκας μου, ὄχι γιατὶ θέλω νὰ στὸ κρατήσω μυστικό, ἀλλὰ γιατί, λόγῳ τῆς ἐγκεφαλικῆς μου παθήσεως, τὸ ἔχω λησμονήσει αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἀλλὰ μήπως εἶμαι καὶ σίγουρος ὅτι αὐτὸ τὸ ὄνομα ποὺ μοῦ εἶπε, εἶνε καὶ τὸ ἀληθινό της ὄνομα!... Ἀμφιβάλλω πολὺ γι' αὐτό, γιατὶ τὴν ἐγνώρισα ὑπὸ περιστάσεις πολὺ ἐξαιρετικές, τὶς ὁποῖες, ὅταν τὸ μυαλό μου μοῦ ἐπιτρέπει νὰ θυμᾶμαι, τὶς σκέφτουμαι καὶ μὲ πιάνει μιὰ ἀνέκφραστη ἀναριχίλα! Ἀκουσε νὰ ἰδῆς, φίλε μου, πῶς τὴν ἐγνώρισα:

»Ἐδῶ, στὸ Μπιαρρίτς, ὑπάρχει ἕνα γραφεῖο «Συνοικεσίων καὶ Γάμων», ποὺ τὸ διευθύνει κάποια Βιεννέζα κυρία... (ξεγνῶ τ' ὄνομά της). Μυρίστηκαν λοιπὸν τὴν ἄφιξί μου καὶ πὼς εἶμαι ἀνύπαντρος. Πῶς τὸ ἔμαθαν αὐτό; Δὲν ξέρω... Εἶνε σωστὸ μυστήριο γιὰ μένα, μεγαλείτερο μάλιστα κι' ἀπὸ τὸ μυστήριο ποὺ σκεπάζει τὸ παρελθὸν καὶ τὴν καταγωγὴ τῆς γυναίκας μου. Ἕνα ὡραῖο πρωΐ, καθὼς καθόμουνα στὸ σαλόνι τοῦ ξενοδοχείου μου, ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστοκρατικώτερα τοῦ Μπιαρρίτς, ἐδέχτηκα τὴν ἐπίσκεψι τῆς κυρίας..., αὐτῆς δά, ποὺ διευθύνει τὸ γραφεῖο Συνοικεσίων.

»Μοῦ ἐμίλησε, φίλε μου, μὲ τόση πειστικότητα γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου, ὥστε ὅταν ἐτελείωσε, ἔννοιωθα πὼς ἡ ἀνάγκη νὰ παντρευτῶ ἦταν ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἀνάγκη ποὺ νοιώθει ὁ ἐτοιμοθάνατος νὰ μεταλάβῃ τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Καὶ τῆς ὑποσχέθηκα νὰ παντρευτῶ! Δὲν μ' ἐνδιέφερε καὶ τόσο γιὰ προῖκα. Ἤθελα κυρίως νὰ εἶνε ἡ μέλλουσα συνοδία μου νέα καὶ ὠμορφη γυναῖκα. Γεροντικὴ ἀδυναμία, βλέπεις!... Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε αὐτὸ καὶ μὲ προσκάλεσε τὸ ἴδιο βράδυ σ' ἕνα σεπαρὲ τοῦ ντάνσιγκ «Χίλιες καὶ μιὰ Νύχτες». Ἐκεῖ θὰ ἔφερνε καὶ τὴν ὑποψηφία γυναίκα μου.

»Στὸ ντάνσιγκ αὐτό, πρέπει νὰ ξέρης, φίλε μου, ὅπως τοὐλάχιστον ἐπληροφορήθηκα ἀργότερα, συχνάζουν ὅλες ἡ γυναῖκες ποὺ εἶνε ἀπελπισμένες ἀπὸ τὴ ζωή τους!... Ἀνατοιχιάζω ὅταν σκέφτουμαι πῶς μὲ παρέσυρε ἡ μανία τῆς παντρειᾶς σ' αὐτὸ τὸ καταγώγιο!...

»Χωρὶς νὰ στὰ πολυλογῶ, τὴν ὡρισμένη ὥρα βρισκόμουν στὸ ὑπ' ἀριθμὸν 35 σεπαρὲ τοῦ ντάνσιγκ αὐτοῦ. Μόλις ἔφτασα ἐκεῖ, ἡ κυρία διευθύντρια τοῦ γραφείου Συνοικεσίων μ' ἐπεφίμενε μὲ μιὰ ἄλλη κυρία, ποὺ δὲν ὑπέθεσα πὼς μποροῦσε νὰ ἦταν ἡ ὑποψηφία γυναῖκα μου. Μιὰ χοντρόσωμη γεροντοκόρη, ποὺ ἀσφαλῶς τὰ χρόνια της δὲν ἦσαν πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὰ δικά μου. Μοῦ τὴν συνέστησε κι' ἀχρίσαμε σιγὰ - σιγὰ νὰ ξανοιγόμαστε στὴ συζήτησι. Ἡ μποτίλλιες μὲ τὶς σαμπάνιες διαδέχονταν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Ζαλίστηκα... Κι' ἔτσι, φαίνεται, μὲ κατάφεραν καὶ τοὺς ὑπέγραψα ἕνα χαρτί, ἕνα ἐξωφρενικὸ χαρτί, μέσα στὸ ὁποῖο ἐδήλωνα ρητῶς ὅτι τὴν ἑπομένη ἀμέσως θὰ παντρευόμουν αὐτὸν τὸν ἱπποπόταμο, διαφορετικὰ θἄχανα ὅλη μου τὴν περιουσία... Ἔτσι δέθηκα χεροπόδαρα, παντρεύτηκα... Δηλαδὴ μὲ πάντρεψαν. Καί, μιὰ ἑβδομάδα τώρα, μένω μὲ τὴ γυναίκα μου στὸ ἴδιο ξενοδοχεῖο, ἀλλ' ὄχι καὶ στὸ ἴδιο δωμάτιο. Δὲν μπορῶ, φίλε μου, πίστεψέ με, δὲν μπορῶ νὰ τὴ βλέπω μπροστά μου. Μένει στὸ διπλανὸ δωμάτιο, ἀπ' τὸ ὁποῖο μᾶς χωρίζει ἕνα βελούδινο παραβάν. Εἶνε ὅμως πολὺ τρυφερὴ καὶ περιποιητικὴ μαζύ μου. Κάθε πρωΐ, μόλις σηκωθῶ, μοῦ φέρνει τὸ ρόφημά μου, γελαστὴ καὶ ντροπαλή, σὰν πρωτόβγαλτο κοριτσάκι. Ἐγὼ δὲ τρέμω ποὺ τὴν ἀντικρύζω...

»Ὅλα εἶνε τυχερά, φίλε μου! Τὸ παράπονο ὅμως, θὰ τὸ ἔχω αἰωνίως μαζύ σου, ποὺ δὲν μπόρεσες νὰ πείσης τὴν κόρη σου, τοσὸν καιρό, νὰ γίνη γυναῖκα μου. Ἔτσι θὰ γλύτωνα ἀπ' τὸ σημερινὸ τέρας. Μολαταῦτα εὔχουμαι στὴ δίδα θυγατέρα σου νὰ μὴν πάθη τὰ ἴδια, σὰν καὶ μένα!....

Σὲ χαιρετῶ. Ὁ φίλος σου
Χόλβεν».

—*Δέθηκα χεροπόδαρα! Παντρεύτηκα...*

Δὲν ἐπέρασαν τρεῖς ἡμέρες, ποὺ εἶχα λάβει αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ φίλου μου, ὁπότε ἔλαβα ἕνα ἄλλο ἀπὸ τὴν θυγατέρα μου. Μοῦ ἀνήγγελλε κι' αὐτὴ τὴ χαρμόσυνη εἴδησι τῶν γάμων της. Ναί, ναί, εἶχε παντρευτῆ. Καὶ μὲ ποιόν; Μὲ ποιόν, σᾶς παρακαλῶ; Μὲ τὸν κ. Χόλβεν!... Εἶνε, λοιπόν, ἢ δὲν εἶνε κεραμίδα ὁ γάμος;...

ABEL HERMANT

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Τὸ σφάλμα τῶν περισσοτέρων κυβερνητῶν εἶνε ὅτι θέλουν νὰ παίξουν νέους σκοποὺς μὲ παληὸ βιολί.

— Οἱ μεγάλοι κίνδυνοι σκοτώνουν τοὺς μικροὺς φόβους.

— Ὁ χειρότερος τῶν ἀγρίων εἶνε ὁ πολιτισμένος ἄγριος.

— Ὁ ἔρως ἀνταλλάσσεται μόνον μὲ ἔρωτα.

— Τὸ σπουδαιότερο κομμάτι τοῦ ποιήματος τῆς ζωῆς μας εἶνε ὁ ἐπίλογος.

— Ὅταν δὲν φέρνη ἀποτέλεσμα ἡ κολακεία, δὲν φταίει αὐτή, ἀλλὰ ὁ κόλακας.

— Γυναῖκα ποὺ κυττάζεται συχνὰ στὸν καθρέφτη, σημαίνει ὅτι ἔπαψε νὰ κυττάζη τὸ σπίτι της.

— Στὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης οἱ νέοι θάβουν τοὺς γέρους. Στὸν καιρὸ τοῦ πολέμου οἱ γέροι θάβουν τοὺς νέους.